

Handläggare
Inger CronlundTill
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2018 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Verksamhetsplan 2018 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Omslutningsförändringar om 172,8 mnkr godkänns och anmäls till kommunstyrelsen, se bilaga 7.
3. Ansökan om medel för att motverka hemlöshet görs hos kommunstyrelsen med 3,5 mnkr, se bilaga 1.
4. Ansökan om medel för trygghetsskapande åtgärder görs hos kommunstyrelsen om 1,0 mnkr, se bilaga 2.
5. Ansökan om medel för klimatinvesteringar görs hos kommunstyrelsen om 0,1 mnkr, se bilaga 3.
6. Ansökan om medel för giftfri förskola görs hos kommunstyrelsen om 0,8 mnkr.
7. Ansökan om medel för åtgärdsprogram för god vattenstatus görs om 3,0 mnkr, se bilaga 4.
8. Priser till nämndens utförarenheter fastställs i enlighet med bilaga 5.
9. Internkontrollplan 2018 godkänns, se bilaga 9.

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Inledning	4
1. Ett Stockholm som håller samman	4
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	5
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	8
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	11
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	13
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	14
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	15
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	16
2. Ett klimatsmart Stockholm	18
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	18
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	19
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	19
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	20
2.5 Stockholms miljö är giftfri	21
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	22
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	22
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	23
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	23
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	24
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	26
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	26
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	27
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	27
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	28
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	30
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	31
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	32
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	32

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	34
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	35
Uppföljning av ekonomi.....	35
Nämndens ekonomiska förutsättningar	35
Investeringar.....	43
Försäljningar av anläggningstillgångar	43
Resultatenheter	43
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	44
Budgetjusteringar	44
Omslutningsförändringar.....	44
Medel för lokaländamål.....	45
Övriga ekonomiska redovisningar.....	45
Kvalitetsarbete.....	45

Bilagor

Bilaga 1 Ansökan om medel för att motverka hemlöshet

Bilaga 2 Ansökan om medel för trygghetsskapande åtgärder

Bilaga 3 a Ansökan investeringsmedel klimatåtgärder 2018

Bilaga 3 b KLIMAT Ansökan Ekonomisk beskrivning 2018

Bilaga 4 a Ansökan om medel för åtgärdsprogram för god vattenstatus

Bilaga 4 b Ansökan ekonomisk beskrivning åtgärdsprogram för god vattenstatus

Bilaga 5 Priser till utförare

Bilaga 6 Blankettset till SLK

Bilaga 7 Omslutningsförändringar

Bilaga 8 Plan för upphandling

Bilaga 9 Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys

Bilaga 10 Personal och kompetensförsörjningsplan

Inledning

Spånga-Tensta stadsdelsnämnds långsiktiga mål är att bidra till ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart samhälle. Verksamhetsplanen för Spånga-Tensta anger inriktningen för nämndens verksamhet under 2018 och bygger på kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål. Med kommunfullmäktiges inriktningsmål och det lokala utvecklingsprogrammet som karta och kompass, arbetar nämnden för att minska social och ekonomisk utslagning och för att stärka medborgarnas egenmakt och självbestämmande.

Barnens rättighet att få växa upp under goda och jämlika villkor är högt prioriterat. Stadsdelsområdets barn ska klara sin skolgång i en miljö som är trygg, levande och ekologiskt hållbar. Föräldrarnas medverkan under barnets hela uppväxttid är en förutsättning.

Att stärka demokratin i Spånga-Tensta innebär att nämndens legitimitet och trovärdighet ska stärkas i förhållande till medborgarna. Levande värden i verksamheterna är antirasism, jämställdhet och ett normkritiskt förhållningssätt. I myndighetsutövningen tryggas rättssäkerheten och all verksamhet vilar på laglig grund. I det levande och trygga stadsdelsområdet skapas goda förutsättningar för medborgare att arbeta och försörja sig själva. Möten mellan människor i en mångkulturell miljö ger möjligheter för ett gott företagsklimat.

Stadsdelsnämndens ekonomi är i balans och nämnden erbjuder ändamålsenlig verksamhet av hög kvalitet inom givna ekonomiska ramar. De administrativa funktionerna och processerna stödjer och underlättar för kärnverksamheterna samt bidrar till en effektiv styrning och uppföljning.

Stadsdelsområdet kan delas in i Spånga och Tensta. Det sistnämnda har vid jämförelse med andra stadsdelsområden generellt sett lägre skolresultat och utbildningsnivå, högre arbetslöshet och andel med ekonomiskt bistånd, trångboddhet och högre känsla av otrygghet samt lägre tillit till polis och till stadsdelsförvaltningen.

I det lokala utvecklingsprogrammet (LUP) fokuserar nämnden på fyra områden där särskilda åtgärder ska vidtas de närmaste åren:

- Arbete och sysselsättning
- Barn och unga
- Bostäder
- Trygghet

För att uppnå avsedda effekter med LUP samverkar förvaltningen med olika fackförvaltningar, myndigheter och civilsamhället. De prioriteringar som beskrivs i det lokala utvecklingsprogrammet återfinns även i verksamhetsplanen.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Visionen om en stad som håller samman: "Stockholm är en stad som får alla att växa. Här har alla barn och vuxna framtidstro och möjligheter att förverkliga sina liv. Stockholm är en sammanhållen stad som sjuder av liv och rörelse. Den offentliga välfärden är en grund för livskvalitet och trygghet för stockholmarna under livets alla skeden".

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att värna alla barns och vuxnas rättigheter. De socioekonomiska klyftorna jämnas ut för att skapa uppväxtvillkor och livschanser som ger alla samma möjligheter.

Fokus är på förebyggande arbete och tidiga insatser. Förskolan erbjuder en verksamhet som är stimulerande, trygg, utmanande, lärorik och full av möjligheter. Föräldrar stödjer sina barn så att de klarar skolan bra. Barn och ungas synpunkter och upplevelser tas till vara.

Medborgarna i stadsdelsområdet möter en sammanhållen och tillitsfull socialtjänst. Familjer har trygga boendeförhållanden och hemmen är fria från våld och missbruk. Samverkan mellan socialtjänsten och landstinget, skolan och andra aktörer finns etablerad kring olika målgrupper för att förebygga ohälsa hos medborgarna. Nyanlända ska genom socialt stöd ges goda förutsättningar att etablera sig i stadsdelsområdet.

Alla medborgare känner sig trygga i stadsdelen. Medborgarna deltar aktivt i att skapa en levande stadsdel där alla kan känna sig trygga i det offentliga rummet.

Äldre medborgare i stadsdelsområdet bor under trygga förhållanden och har tillgång till insatser av god kvalitet. Tillgängligheten i stadsdelsområdet är god och alla medborgare deltar på lika villkor i samhället. Medborgarnas synpunkter och önskemål ligger till grund för verksamheternas förbättringsarbete.

Medborgarna i stadsdelsområdet deltar i ett rikt och varierat kulturliv. Barn och unga som växer upp i stadsdelen har en meningsfull och attraktiv fritid som är tillgänglig för alla.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

Nämndens verksamheter ska bidra till att skapa uppväxtvillkor som ger alla flickor och pojkar samma chanser och möjligheter oavsett förutsättningar och bakgrund.

Förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande och dess verksamhet ska anpassas till flickors och pojkars behov, möjligheter och förmågor. Den specialpedagogiska kompetensen i förskolan ska förstärkas. FN:s barnkonvention ligger till grund för förskolans arbete. Förskolan ska ge flickor och pojkar möjligheten att skapa en förståelse för vad demokrati innebär och alla barn ska ha ett reellt inflytande över förskolans arbetsätt och innehåll.

Förskolans arbete utgår, utvecklas och utvärderas utifrån läroplanen, resultatet från arbetslagens självskattning, kvalitetsindikatorn och förskolornas arbete med mål och resultatstyrning (MoRs). Mål och resultatstyrning i förskolan bidrar till att fånga och tydliggöra personalens förmåga att skapa förutsättningar för barns lärande, utveckling samt inkludering i enlighet med läroplanen. Förskolans organisation ska säkerställa en likvärdig förskola av hög kvalitet.

För att säkerställa läroplanens uppdrag och den förskollärlädda undervisningen fortsätter förvaltningen arbetet med att öka andelen förskollärare. Även barnskötarna har en viktig roll. För att behålla och rekrytera förskollärare och barnskötare ska förskolorna erbjuda kompetensutveckling och ta emot studenter under deras verksamhetsförlagda utbildning.

Språk och kommunikation, naturvetenskap och teknik, matematik och digitalisering är prioriterade områden som ska fördjupas för att lägga en god grund för framtida skolresultat. Digitaliseringens möjligheter ska komma alla flickor och pojkar till del.

Stadsdelsområdets förskolor har startat upp det gemensamma temat *Vad kan barns möte med konst tillsammans med naturvetenskap bli?* Detta är ett led i att utveckla och fördjupa förskolornas arbete med naturvetenskap och teknik samt skapande och andra uttrycksformer.

Förskolorna bidrar till att lägga grunden för en förståelse för sambandet mellan kost, rörelse och hälsa.

Förskolans pedagogiska miljöer, både inom- och utomhus, uppmuntrar och ger flickor och pojkar förutsättningar att leka, lära och utvecklas. Miljöer och material är väl genomtänkta och utformade med utgångspunkten i läroplanens läroområden. Traditionella könsroller/könsroller ska aktivt motverkas och alla ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen.

Inom Spånga-Tenstas lokala utvecklingsprogram och det tematiska området "Barn och ungas livsvillkor" kommer följande mål att vara i fokus under 2018: Alla verksamheter för barn och unga samverkar med vårdnadshavarna utifrån gemensamt engagemang, ansvar och delaktighet. Genom att prova och vidareutveckla samverkansformer som till exempel workshops och dialoger med vårdnadshavarna vill förskolan nå ut till fler vårdnadshavare för att skapa större delaktighet och tydligare förståelse för förskolans mål och uppdrag.

Stadsdelsnämnden och utbildningsnämnden kommer att samarbeta gällande barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Fler invånare är självförsörjande genom utbildning och arbete vilket leder till minskade socioekonomiska skillnader för barn i stadsdelsområdet. Barnfamiljer är fortsatt prioriterade till insatser såsom Stockholmsjobb vilket gör att andelen barn med som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd fortsätter att minska.

Ökad inskrivningsgrad

Förskoleverksamheten samverkar med bland annat socialtjänsten, medborgarvärdar och medborgarkontoret för att öka andelen inskrivna barn i förskolan. Genom uppsökande arbete ska vårdnadshavare motiveras att ta kontakt med introduktionsförskolan, öppna förskolan och förskolan. Arbetet riktas till alla barn i hela stadsdelsområdet, men med särskilt fokus på de prioriterade områden som identifierats i det lokala utvecklingsprogrammet. Förutom inskrivningsgraden är närvaron viktig. Forskning visar att barn som deltar kontinuerligt i förskolan förbättrar sin inlärning och språkliga utveckling.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	6,4 %	3,0 %	Tertial
 Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	39 %	41 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten (2-5 år)	94 %	96 %	År
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,8	3,8	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barn och unga har goda och jämlika uppväxtvillkor

Förväntat resultat

- Antalet flickor och pojkar som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd minskar.
- Flickor och pojkar utvecklar identitet, sociala förmågor och kunskaper i utmanande pedagogiska miljöer.
- Flickor och pojkar använder digitala verktyg och utvecklar sin digitala kompetens.
- Förskolans läroprocesser stimulerar flickor och pojkar till att reflektera över sitt eget lärande.
- Förskolorna medverkar till en hälsofrämjande livsstil.
- Flickor och pojkar har lika möjligheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Förskolans skattning av området skapande verksamhet och olika uttrycksformer	3,8		År
Förskolornas skattning av området Naturvetenskap och teknik i kvalitetsindikatorn	3,8		År
Förskolornas skattning av området Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn	3,9		År
Vårdnadshavarna upplever att den pedagogiska miljön på förskolan uppmuntrar pojkar och flickor till lek, utveckling och lärande	88 %		År
Vårdnadshavarna upplever att flickor och pojkar använder digitala verktyg/hjälpmiddel i sitt lärande på förskolan	70 %		År
Vårdnadshavarna upplever att flickor och pojkar uppmuntras att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen på förskolan	87 %		År
Vårdnadshavarna upplever att flickor och pojkar uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former.	91 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan ska vidareutveckla sina samverkansformer för att öka vårdnadshavarens engagemang, ansvar och delaktighet (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förskolorna implementerar den nya läroplanen	2018-01-01	2018-12-31
Närvaron i förskolan kartläggs	2018-01-01	2018-12-31
Samarbetet stärks mellan förskola och skola	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla arbetssätt så att inskrivningsgraden i förskolan ökar (LUP).	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Nämndens verksamheter ska bidra till att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn samma chans och därigenom värnar om barnens rättigheter. För att förhindra sociala problem kommer förvaltningen att fokusera på det förebyggande arbetet och tidiga insatser.

Socialtjänsten upplevs trovärdig, tillitsfull och rättssäker av de flickor och pojkar, kvinnor och män som behöver stöd. Medborgarna möter en sammanhållen socialtjänst där vård- och stödprocesser är sammanhållna utifrån individens behov. Samverkan finns etablerad gällande barn i behov av särskilt stöd, vuxna med missbruk och personer med psykisk eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Även spelmissbruk kommer att omfatta socialtjänstens uppdrag 2018.

För att stödja unga vuxna kvinnor och män att lämna en kriminell livsstil är arbetet med sociala insatsgrupper fortsatt prioriterat. Arbetet kommer att bedrivas gemensamt med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och en ny gemensam styrgrupp bildas. Samverkan sker med polis, kriminal- och frivård, Jobbtorg och landstingets beroendevård och psykiatri. Även avhoppare från ideologisk motiverad brottslighet ska ingå i insatsen. Social insatsgrupp för unga, 13-18 år, kommer fortsätta att utvecklas.

Arbetet mot hemlöshet i stadsdelsområdet fortsätter. En utveckling av informationen om bostadsmarknad och om hur man söker bostad ska ske till att även omfatta mer praktiskt stöd att söka bostad. Samverkan med SHIS, som är stadens bostadssociala resurs, ska öka. Vidare ska medarbetarnas kunskap om oriktiga boendeförhållanden öka. Arbetsätten med förvaltningens försöks- och träningslägenheter ska utvecklas i syfte att fler kontrakt går över till att bli första handskontrakt.

För personer med psykisk ohälsa kommer stadsdelsnämnden fokusera på metoder för ökat brukarinflytande i handläggning samt i utförandet av insatser. Satsningar under 2018 kommer vara på att skapa meningsfull sysselsättning för dessa personer som en del i deras återhämtning. Stadsdelsnämnden har erhållit medel avseende projekt för att utveckla sysselsättningen för yngre personer inom målgruppen. Stadsdelsnämnden kommer arbeta för att i samverkan med nätverket Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa utveckla den egna verksamheten samt verka för att införa Peer Support i den egna verksamheten. Vidare kommer aktiviteter kopplade till att höja svarsfrekvensen i brukarundersökningen genomföras.

Kvinnor och män, flickor och pojkar får vid behov stöd genom samordnad individuell planering (SIP). Användandet av SIP ska utvecklas för att möta kommande behov i samband med att den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård träder i kraft 1 januari 2018.

Förebyggande ungdoms- och fritidsarbete

Missbruk bland unga ska minska. Förvaltningen ska i samverkan med de uppsökande verksamheterna arbeta för att nå ungdomar med missbruks- och beroendeproblematik och erbjuda dem stöd. ANDT-strategin ska vara vägledande i det drogförebyggande arbetet.

Förvaltningen ska under 2018 utveckla den uppsökande verksamheten med fältförlagt socialt arbete med fokus på de mötesplatser där ungdomar vistas. Samverkan mellan socialtjänst, fritidsverksamheter och förebyggande socialt arbete ska utvecklas för att tidigt upptäcka och

ge stöd till barn och ungdomar i riskzon. Samverkan kommer även ske med Framtid Stockholm Järva.

Förvaltningen ska under 2018 definiera målgruppen för och utveckla arbetssätt med skolsociala stödteam. Syftet är att ge stöd till elever som riskerar att inte klara kunskapsmålen.

Det sociala stödet för nyanlända

Nyanlända i stadsdelsområdet ska få goda förutsättningar att etablera sig genom studier, på arbetsmarknaden, bostadsmarknaden och i samhället i stort med fokus på samhällsvägledning och socialt stöd. Förvaltningen kommer att under 2018 utarbeta arbetssätt för att nå nyanlända i stadsdelsområdet med information om förvaltningens stöd och insatser.

Ensamkommande unga och deras skolgång är i fokus inom samverkan för barn i behov av särskilt stöd (BUS).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	84 %	84 %	Tertial
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatrin	25 %	25 %	År
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	35 %	37 %	Tertial
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	80 %	80 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	77 %	60 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	94 %	91 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	96 %	90 %	År
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	26 %	26 %	År
 Antal hemlösa	150 st	tas fram av nämnden	År
Kommentar			
Indikatorn mäts genom kartläggning av antal hemlösa under ett bestämt dygn varannat år. Mätning görs under 2018.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända	2018-01-01	2018-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens ungdomsmottagningar genomföra en särskild satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska implementera rutiner för att säkerställa att hänsyn tas till barnperspektivet i ärenden där en förälder/vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa stödet till barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden, exempelvis genom att tillhandahålla särskilda bo-lotsar som ger stöd i bostadssökande och genom kompensatoriska åtgärder riktade till barnen	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska öka delaktigheten för målgruppen inom socialpsykiatri genom att stödja brukarorganisationernas deltagande i brukarråd och brukarrevisioner	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Medborgare möter en sammanhållen socialtjänst

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar, kvinnor och män får insatser som leder till bättre livssituation.
- Antalet hemlösa i stadsdelsområdet sjunker.
- Antalet barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden minskar.
- Barnfamiljer bor kortare tid i akut tillfälligt boende.
- Inga barnfamiljer vräks.
- Förebyggande stöd för äldre, personer med funktionsnedsättning, personer med psykisk ohälsa och dess anhöriga leder till ökad livskvalitet.
- Öppna insatser bidrar till att motverka ohälsa och ensamhet eller social utsatthet.
- Fler flickor och pojkar, kvinnor och män, tar del av öppenvårdsinsatser och föräldrastödjande insatser.
- Fler flickor och pojkar tar del av sociala skolstödteam.
- Fler flickor och pojkar, kvinnor och män tar del av insatsen social insatsgrupp (SIG).
- Flickor och pojkar, kvinnor och män, med insatser från både landstinget och socialtjänsten får vid behov hjälp genom samordnad individuell planering (SIP).
- Det förebyggande arbetet mot droger, kriminalitet och våldsbejakande extremism leder till ökad trygghet.
- Flickor och pojkar möter fältassistenter i de miljöer de vistas i.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri känner sig trygga på sitt stödboende	75 %		År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som känner sig trygga med sina boendestödjare	87 %		År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sitt stödboende	85 %		År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med stadsdelsnämndens boendestödjare	88 %		År
Andel unga vuxna, 19-29 år, inom insatsen social insatsgrupp (SIG) som avslutas till arbete eller studier	20 %		Tertial
Andel ungdomar som begått brott eller påträffats berusade eller påverkad kallas till samtal med sina vårdnadshavare inom 48 timmar från det att det kommit till socialtjänstens kännedom.	100 %		År
Andelen barn och ungdomsutredningar som inte överstiger stipulerad utredningstid.	100 %		Tertial
Antal barnfamiljer med otrygga boendeförhållanden som erhåller insats SHIS genomgångsbostad.	10 st		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal barnfamiljer som flyttar från tillfälligt boende till boende med eget kontrakt.	12 st		Tertial
Antal besök vid öppna träffpunkter	200 st		År
Antal beviljade insatser social insatsgrupp (SIG) för unga, 13-18 år.	8 st		År
Antal familjer med otrygga boendeförhållanden som erhåller ekonomiskt bistånd till tillfälligt boende på vandrahem eller hotell. Målvärdet är minska.	80 st		År
Antal unga vuxna, 19-29 år, inskrivna i social insatsgrupp (Spånga-Tensta)	60 st		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta utveckla arbetet i enlighet med handlingsplanen mot våldsbejakande extremism	2018-01-01	2018-12-31
Implementera föräldrastödjande insatser inom ramen för projektet Stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS).	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla arbetssättet kring trygghetsvandringar.	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla det drogförebyggande arbetet i samverkan med andra aktörer	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Spånga-Tensta har en unik kombination av närhet till storstadens puls och naturens lugn med en mångfald av olika miljöer. Stadsdelsområdet ska vara välskött, tillgängligt och tryggt samt ge alla medborgarna möjligheter till möten och rekreation. Parker och naturområden av hög kvalitet, förbättrade förutsättningar för vistelse samt ökad trygghet i stadsdelsområdet är särskilt prioriterat.

Faktorer som skapar trygghet i det offentliga rummet är bland annat god renhållning i offentliga miljöer, bra belysning på mörka platser samt att motverka återkommande ordningsproblem. I dialog med medborgarna kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med rena, välsköta samt trygga och tillgängliga parker- och grönområden. Lekparker ska vara säkra och uppmuntra till kreativitet.

Långsiktiga investeringar i stadsdelens parkmark görs enligt investeringsplanen. Under 2018 ska en lekplats etableras i Gullingeparken inom projektet medborgarbudget. Under året planeras även en upprustning av rhododendronparken att påbörjas. Syftet med upprustningen är att göra parken tryggare och attraktivare.

Våldsbejakande extremism

Förvaltningen ska särskilt höja sin kompetens kring insatser riktade mot unga vuxna som blivit indragna i våldsbejakande extremistiska miljöer. Arbetet mot våldsbejakande extremistiska ska ske i samverkan med polisen och andra berörda myndigheter och aktörer när det är möjligt.

Trygghetsarbetet

Det lokala utvecklingsprogrammet för trygghet och nämndens trygghetsstrategi ligger till grund för den generella trygghetsskapande verksamheten i stadsdelsområdet. Trygghetsarbetet sker i samverkan med andra aktörer som har mandat att påverka förhållanden för att öka tryggheten i stadsdelsområdet. Förvaltningen planerar att tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning kartlägga befintliga samverkansstrukturer i Järva-området mellan staden och polisen. Kartläggningen ska resultera i förslag på hur det trygghetsskapande arbetet kan koordineras, samordnas och styras.

Enligt stadens trygghetsmätning ökar medborgarnas oro för att utsättas för våld och hot. Förvaltningen bedömer att ökningen av den upplevda otryggheten i stadsdelsområdet bland annat beror på det grova dödliga våldet som sker på tider och platser som innebär att medborgare kan komma i närheten av traumatiska händelser. Under 2018 kommer förvaltningen att utveckla arbetssätt för att hantera den oro som finns hos medborgarna med anledning av det grova våldet. Vidare kommer förvaltningen att utveckla samverkan med civilsamhället för att ta ett gemensamt ansvar för att bryta den negativa trenden i stadsdelsområdet.

Förvaltningen kommer att genomföra kommunikationsinsatser till medborgarna om nämndens trygghetsskapande arbete.

De kriminella individer som är indragna i problematiken kring det grova dödliga våldet rör sig över hela Järva-området. Därför kommer förvaltningen att fördjupa samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning i syfte att skapa ett långsiktigt hållbart trygghetsarbete som avser hela Järva-området.

Nämnden avser att ansöka om särskilt avsatta medel för trygghetsskapande arbete. Satsningen innebär investeringar i den fysiska miljön och ska ske i samverkan med Rinkeby-Kista, trafikkontoret, polisen och fastighetsbolag. Stadsdelsnämndens ansvar innebär vissa begränsningar att genomföra investeringar. I nuläget föreslås investeringar för belysning på Hjulsta torg. Ansökan om medel för att genomföra åtgärder för att förhindra aggressiv körning på gångvägar kommer att göras i samband med tertial 1 tillsammans med Rinkeby-Kista.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	50 %	76 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat	54 %	70 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	60 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafikinämnden och stadsdelsnämnderna verka för ökad trygghet i stadens utemiljöer med fokus på situationell brottsprevention	2018-01-01	2018-12-31
 Kommunstyrelsen ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp och förvalta de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för en tryggare utemiljö genom exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler och genom att hantera växtlighet i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsområdet upplevs tryggt

Förväntat resultat

- Grönområden, parker, gångstråk och andra offentliga rum har bra belysning och upplevs trygga och välskötta.
- De offentliga rummen är välbesökta och medborgare kan ta del av marknads- och kulturevenemang i stadsdelsområdet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen invånare som anser att belysningen är så bra som de kan begära i den stadsdel där de bor ökar.	52 %		År
Andelen invånare som anser att de känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen där de bor ökar.	46 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arrangera och/eller medverka i kultur- och demokratifrämjande aktiviteter i dialog med civilsamhället och näringslivet.	2018-01-01	2018-12-31
Fördjupa samverkan med Rinkeby/Kista stadsdelsförvaltning och polisen för att skapa ett övergripande trygghetsarbete i Järva.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen ska tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning kartlägga befintliga samverkansstrukturer i Järva-området mellan staden och polisen.	2018-01-01	2018-12-31
Genomföra en riktad kommunikationsinsats avseende nämnden trygghetsskapande arbete.	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla arbetet med trygghetsvandringar	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att samarbeta med ansvariga facknämnder och bostadsbolag för att medborgarnas varierande behov av bostäder ska tillgodoses. Inom det lokala utvecklingsprogrammet, Bostäder, är målet att andelen medborgare som innehar förstahandskontrakt ökar. Målet är även att fler unga står i bostadskö och att samverkan mellan förvaltningen och bostadsbolag leder till att fler lokaler är tillgängliga för studier eller annan aktivitet.

Exploateringen i stadsdelsområdet ökar medan hemlöshet och trångboddhet är en fortsatt utmaning. Målet är att fler bostäder i varierande upplåtelseform byggs i stadsdelsområdet. Förvaltningen bevakar behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning och/eller psykisk- eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning i samband med bostadsexploatering i stadsdelsområdet. Under 2018 planeras en gruppbofastad enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) att färdigställas i samverkan med Micasa. Processen för att

upprätta ytterligare en gruppbostad enligt LSS fortsätter under året.

Stadsdelsnämnden medverkar i stadens planering av utbyggnad av boenden för personer med psykisk- och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Äldreperspektivet finns med i all stadsplanering och stadsdelsnämnden deltar i den stadsgemensamma äldreboendeplaneringen. Antalet platser i särskilda boendeformer för äldre anpassas långsiktigt efter demografi och beräknat behov. Under 2018 avvecklas ett vård- och omsorgsboende i stadsdelsområdet. Den planerade utbyggnaden av vård- och omsorgsboenden år 2018-2020 leder till ett ökat antal lägenheter totalt i stadsdelsområdet under de kommande åren.

Nämndmål:

Medborgarna har ett tryggt boende

Förväntat resultat

- Antalet särskilt anpassade boendeformer för äldre och för personer med funktionsnedsättning i stadsdelsområdet ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Informera unga i samband med introduktion till sommarferiearbete om vikten av att stå i bostadskö samt allmän kunskap om bostadsmarknaden och hur man söker bostad.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Alla barn och unga oavsett kön, etnicitet, religion, sexuell läggning, funktionsförmåga, könsidentitet och könsuttryck ska ges samma möjligheter till kultur och idrotts- aktiviteter som bidrar till god hälsa. Grunden i arbetet för ungdomar är att de själva har möjlighet att tillsammans med stadsdelsförvaltningens medarbetare planera och genomföra aktiviteter i en stimulerande och trygg miljö.

Utifrån de medborgardialoger som genomförts har behov identifierats att utveckla mötesplatser som riktar sig till både flickor och pojkar. Barn, unga och deras vårdnadshavare kommer att göras mer delaktiga i utformandet av fritidsutbudet under 2018. Fler mötesplatser och lovaktiviteter blir tillgängliga för flickor, personer med funktionsnedsättning, nyanlända och hbtq. En it-inriktad och högteknologisk fritidsgård, Techgården, etablerades i Tensta 2017. Utveckling av verksamhetsinnehållet fortsätter under 2018 i samarbete med bland annat KTH, Skanska, Stockholms universitet, Ericsson med flera.

Barn och unga deltar i olika former av kollektiv verksamhet, bland annat familjekollo för familjer med social och psykisk utsatthet. Fler familjer möjliggörs fritid och de sociala skillnaderna

minskas i form av sommarlovspeng. Parklekarnas verksamhet är anpassad för alla barn och unga i stadsdelsområdet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter	75 %	79 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ska som projektägare i Digital Demo Stockholm fungera som kravställare till förslag på en it-inriktad och högteknologisk ungdomsgård i Järva (Techgården)	2017-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barn och unga har tillgång till en jämställd, jämlik och meningsfull fritid

Förväntat resultat

- Fler flickor och pojkar tar del av idrotts- och fritidsutbudet.
- Flickor, personer med funktionsnedsättning och nyanlända prioriteras i syfte att öka deras deltagande.
- Utbudet anpassas så att idrott och fritid är tillgängligt på tider som passar målgrupperna
- Flickor och pojkar har tillgång till information om idrotts- och fritidsutbudet i stadsdelsområdet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel flickor som besöker fritidsgårdarna	25 %		Tertial
Andel flickor som besöker parklekarna.	50 %		Tertial
Antal flickor och pojkar som deltar i kolloverksamhet.	175 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan samverkar med idrottsförvaltningen och genomför insatser som ökar vårdnadshavarnas medvetenhet om barns säkerhet i och vid vatten. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Sprida information om kollo för att nå ut till fler vårdnadshavare	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Alla barn, ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättning ska, oavsett förutsättningar, ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Det lokala kulturlivet ska främjas och kulturen ska stärkas. Genom samarbete med förvaltningens verksamheter, kulturförvaltningen och det lokala föreningslivet skapas ett varierat kulturutbud som erbjuds medborgarna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter	68 %	74 %	År

Nämndmål:

Medborgarna har tillgång till en jämställd, jämlik och meningsfull kultur

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar i förskolan ska uppleva minst en professionell kulturupplevelse per termin.
- Ökad samverkan mellan förvaltningens verksamheter och med andra aktörer
- Kulturaktiviteter ska vara tillgängliga för medborgare i hela stadsdelsområdet
- Fler tar del av kulturutbudet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetet med generationsöverskridande kulturaktiviteter utvecklas.	2018-01-01	2018-12-31
Kulturombuden inom förskolan, äldre-, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa driver och samordnar verksamheternas kulturarbete	2018-01-01	2018-12-31
Utreda hur fler medborgare i stadsdelsområdet kan ta del av kulturella upplevelser.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Stadsdelsnämnden arbetar för att alla äldre ska känna trygghet i sitt boende samt säkra att äldreomsorgen håller en hög kvalitet. Äldre har ett stort inflytande över insatsernas genomförande och omsorgen anpassas efter det dagsaktuella behovet.

Personalkontinuiteten i verksamheten är god och andelen nöjda och trygga omsorgstagare ökar. Samverkan kring den äldres behov förbättras *där den äldre också involveras*. Biståndsbedömningen är jämställd och likvärdig. Folkhälsoperspektivet är integrerat i all verksamhet och utgår från ett rehabiliterande förhållningssätt.

Dagsutflykter erbjuds dagligen på dagverksamhet och vård- och omsorgsboenden. Måltidssituationen upplevs som en trevlig stund på dagen.

Allt fler svårt sjuka vårdas i hemmet vilket ställer allt större krav på personalens yrkeskunnande. Därför erbjuds medarbetarna kontinuerlig kompetensutveckling för att möta dessa krav.

Verksamheten har fokus på psykisk ohälsa hos äldre, hbtq och likabehandling. Kompetenssatsningarna inom äldreomsorgen innefattar i övrigt både arbete för att öka andelen medarbetare med grundläggande utbildning samt olika vidareutbildningar inom till exempel demens. Vidare kommer stadsdelsnämnden under 2018 fokusera på äldre personer som är eller riskerar att bli hemlösa.

Arbetet fortsätter med implementering av förändrat arbetssätt inom hemtjänsten gällande ramtid. Det nya arbetssättet innebär större handlingsfrihet för personalen att anpassa insatsen efter

den äldres aktuella behov och önskemål. Under 2018 påbörjar stadsdelsnämnden att implementera arbetssättet ”tryggt mottagande i hemmet”. Genom nytt arbetssätt i hemtjänsten förväntas den enskilde få ett starkare och mer individanpassat stöd i hemmet i samband med utskrivning från slutenvård. Effekten förväntas bli färre insatser i form av korttidsvård.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	72 %	72 %	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	56 %	56 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen	85 %	85 %	År
 Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen	90 %	84 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare äldreomsorgen	87 %	85 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet och registreringen i Senior Alert och Svenska Palliativregistret för att få underlag till förebyggande åtgärder i syfte att bland annat minska fallskadorna	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå förbättringar som ökar likställigheten i staden samtidigt som det avlastar biståndshandläggare från administrativa uppgifter	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska initiera ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende för äldre i samarbete med stadsdelsnämnderna	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Äldre bor under trygga förhållanden och får omsorg av god kvalitet

Förväntat resultat

- Alla äldre oavsett boendeform är trygga
- Insatserna är av god kvalitet och anpassas efter behovet
- Äldre personer med hemtjänstinsatser är trygga
- Innemiljön bidrar till en god kvalitet i omsorgen

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer som upplever att de kan påverka vid vilka tider hemtjänstpersonalen kommer	60 %		År
 Andel personer som vet vart man ska vända sig för att framföra synpunkter eller klagomål på äldreboendet	55 %		År
Andelen personer inom hemtjänsten som anser att de blir bemötta på ett bra sätt av hemtjänstpersonalen.	95 %		År
Andelen personer med hemtjänstinsatser som anser att deras beslut är anpassat efter deras behov	65 %		År
 Andelen personer som upplever att det är lätt att få kontakt med	73 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
hemtjänstpersonalen			
♀ Andelen personer som upplever att det är lätt att få kontakt med personalen på äldreboendet	84 %		År
♀ Andelen som vet vart man ska vända sig för att framföra synpunkter eller klagomål på hemtjänsten	66 %		År

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Visionen om ett klimatsmart Stockholm: "Naturens stillhet nära storstadens intensitet utmärker Stockholm. Smarta lösningar gör det enkelt för alla stockholmare att leva miljövänligt. Utan att äventyra förutsättningarna för framtida generationer växer staden med människan som utgångspunkt och med respekt för naturens gränser".

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att medverka till en hållbar utveckling för människa och miljö. Barnens miljö så väl ute som inomhus är i fokus. Stadsdelsnämnden utnyttjar alla möjligheter för att nå detta syfte, genom den egna verksamhetens medvetna val av miljövänliga och giftfria alternativ, ekologisk mat och klimatsmart resande. Stadsdelsförvaltningen kommer att medverka till en vision om en klimatneutral stad. Det övergripande målet nås genom att stadsdelsförvaltningen fokuserar på följande områden:

- Hållbar energianvändning
- Miljöanpassade transporter
- Hållbar mark- och vattenanvändning
- Resurseffektiva kretslopp
- Verksamheterna är giftfria
- Verksamheterna har en sund inomhusmiljön

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Nämnden arbetar systematiskt för att minska energianvändningen inom samtliga verksamheter. Nämnden strävar efter att minska energianvändningen i såväl befintliga som nya byggnader bland annat genom investeringar i LED belysning vid inhyrning av nya lokaler. Via ansökan om klimatinvesteringen önskar nämnden kunna göra ytterligare effektiviseringar av belysning. Investeringar avseende minskad energianvändning leder till minskade utsläpp samt minskade driftskostnader.

Nämnden kommer under 2018 identifiera verksamhetslokaler med hög energianvändning i förhållande till yta och genomföra relevanta åtgärder.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Köpt energi (GWh)	1,75 GWh	1785 GWh	År

Nämndmål:

Energianvändningen är effektiv och hållbar

Förväntat resultat

- Minskad energianvändning i nämndens lokaler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Identifiera verksamhetslokaler med hög energianvändning i förhållande till yta och upprätta åtgärder	2018-01-01	2018-12-31
Vid renovering av verksamhetslokaler avseende stadsdelsområdets nya LSS bostad ställs krav på klimatsmart byggande.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att medverka till att Stockholm ska bli en ledande cykelstad. Luftkvaliteten ska förbättras genom minskad biltrafik, sänkt hastighet och minskad dubbdäcksanvändning. Resor och transporter i förvaltningens regi ska genomföras på ett hållbart sätt. Fler elcyklar ska användas för att minska miljöpåverkan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	85 %	85 %	Halvår

Nämndmål:

Transporterna är miljöanpassade

Förväntat resultat

- Ökad andel av miljöanpassade transporter i stadsdelen.
- Nya fordon som köps in eller leasas är miljövänliga.
- Användandet av stadsdelsförvaltningens cyklar ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genom samverkansprojekt med Tekniska kontoret låta ferieungdomar inventera cykelvägarna i stadsdelsområdet.	2018-01-01	2018-12-31
Se över möjligheten att genom samverkan med företag i området kring Lunda upprätta laddstolpar för elbilar.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Nämnden arbetar aktivt för en hållbar mark- och vattenanvändning samt bidrar till att stockholmarna har en god tillgång till park- och naturområden.

Vid nybyggnationer ska stadsdelen medverka tillsammans med andra samarbetspartners till att utformning sker på bästa möjliga sätt med minsta möjliga ingrepp och påverkan på de befintliga miljöerna. Arbetet har sin grund i en hållbar strategisk planering med hänsyn till grönytor och vattenförekomster, men med fokus på parkmiljöer för rekreation. Biologisk mångfald värnas i skötsel av parker och grönområden.

Med utgångspunkt från lokalt utvecklingsprogram har dialog förts med trafikkontoret angående förslag på investeringsprojekt inom ramen för ett Grönare Stockholm. Exempel på områden är Tenstadalen och Hidingehöjden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsområdets parker och grönområden möjliggör rekreation och biologisk mångfald

Förväntat resultat

- Stadsdelsområdets parker möjliggör rekreation

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel medborgare som upplever att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden	60 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vid nybyggnationer medverkar förvaltningen till att utformningen sker på bästa möjliga sätt med minsta möjliga ingrepp och påverkan för att bevara den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Genom att kartlägga statusen för källsortering samt matavfallshantering i stadsdelsnämndens verksamheter ges möjlighet att upprätta plan för att ytterligare säkerställa resurseffektiva kretslopp. Fokus ligger också på att förhindra uppkomsten av avfall och att det avfall som uppkommer ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Möjligheten att återvinna ska förbättras i stadsdelsområdet. Medarbetare och medborgare ska uppleva att det är enkelt att återvinna. Matsvinnet ska minska i stadens verksamheter.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter har låg miljöpåverkan

Förväntat resultat

- Nämndens verksamheter källsorterar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av nämndens verksamheter som källsorterar	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kartlägga andelen av nämndens verksamheter som källsorterar	2018-01-01	2018-12-31
Utifrån resultatet av kartläggningen avseende källsortering i nämndens verksamheter göra plan för att öka möjligheten till källsortering samt hantering av matavfall.	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla informationen till medborgarna för förbättrad källsortering och återvinning	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Stadsdelsnämndens kemikaliearbete utgår från Stockholm stads kemikalieplan 2014-2019 samt stadens vägledning för kemikaliesmart förskola. Genom att livsmedelsinköpen sker elektroniskt är det enklare att kontera och följa upp andelen ekologiska livsmedel. Under året ska samtliga verksamheter i största möjligaste mån välja ekologiska livsmedel för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel och måltider.

Förskolorna följer stadens kemikalieplan och arbetar för att samtliga förskolor under året genomför åtgärder på nivå 2 för en kemikaliesmart förskola. Barn ska ha en giftfri vardag och ekologisk mat ska vara det naturliga valet i så stor utsträckning som möjligt. Andelen vegetarisk mat i förskolan ska öka. Barn och unga ska ges möjlighet att förstå hur egna handlingar kan påverka miljön till exempel genom sopsortering och hantering av mat.

Vid upprättandet av nya lekplatser ska stadsdelsnämnden verka för att bildäcksunderlag undviks.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %	Fastställs 2018	År
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	80 %	80%	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	45 %	45%	År

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är ekologiskt hållbara och kemikaliesmarta

Förväntat resultat

- Andelen ekologiska livsmedel ökar
- Andelen måltider med vegetarisk mat ökar
- Andelen produkter som innehåller spår av farliga ämnen minskar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen kommer att ansöka om medel för att fortsätta det påbörjade arbetet med att byta ut inventarier mot kemikaliesmarta alternativ på förskolorna.	2018-01-01	2018-12-31
Spånga-Tenstas förskolor arbetar enligt handlingsplan för kemikaliesmarta förskolor	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål om en sund inomhusmiljö genom aktiva val i den egna verksamheten med särskilt fokus på förskolan. Stadsdelsnämndens kemikaliearbete utgår från stadens vägledning för kemikaliesmart förskola. I de lokaler som ventilationskontrollen (OVK) påvisat behov av förbättringar ska dessa åtgärdas. I de fall lokalerna ägs av annan part än Stockholm stad ska nämnden ta upp frågan om OVK i förhandling med fastighetsägaren. Under 2018 fortsätter stadsdelsnämnden inventeringen av buller i verksamhetslokaler för barn och utifrån inventeringen upprättas åtgärder.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i nämndens verksamhetslokaler är god

Förväntat resultat

- Ljudmiljön i verksamhetslokalerna är god
- Hälsorelaterade riskfaktorer i nämndens verksamhetslokaler minskar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av stadsdelsnämndens verksamhetslokaler där ventilationskontroll (OVK) genomförts	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Säkerställa att ventilationskontroller (OVK) genomförs i nämndens verksamhetslokaler	2018-01-01	2018-12-31
Översyn av att ljud- och bullerdämpande åtgärder finns i nämnden verksamhetslokaler	2018-01-01	2018-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Visionen om ett ekonomiskt hållbart Stockholm: "Stockholm är nytänkandets centrum i världen. Det gynnsamma innovationsklimatet får företag och människor att blomstra. Näringslivets mångfald och det livslånga lärandet ger alla stockholmare frihet att följa och förverkliga sina drömmar. Stockholm är en central nod i ett globalt nätverk av framgångsrika städer. En stad i världen, men också en världens stad som attraherar internationella entreprenörer, studenter och besökare".

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ha en ekonomi i balans, där alla resurser nyttjas på ett effektivt och nyttomaximerande sätt.

Nämndens arbete fortsätter med att ge vuxna stöd på vägen mot egen försörjning med särskilt fokus på ungdomar, kvinnor och personer med funktionsnedsättning. Nya företag som väljer att etablera sig i stadsdelsområdet skapar nya arbetstillfällen. Entreprenörskap och eget företagande bland kvinnor och utrikesfödda prioriteras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

För att klara framtidens utmaningar behöver nämnden lägga ännu mer fokus på att samverka inom staden, men också med universitet, företag och stadens invånare. Nämndens verksamheter ska utnyttja digitaliseringens möjligheter för att göra livet och vardagen enklare och bättre för alla invånare, företagare och besökare.

Förvaltningen ska utveckla arbetsformer där verksamheterna kan utbyta och ta tillvara goda exempel samt erfarenheter från brukare, aktuell forskning och verksamhetsstatistik. Vidare kommer försök att synliggöra det kvalitetsarbete som utförs utifrån socialinspektörernas granskningar genom att använda ILS-systemet.

Förvaltningen samarbetar med universitet och högskolor för att säkerställa att verksamheternas arbetsmetoder baseras på forskning och evidens. Förvaltningen erbjuder verksamhetsförlagd utbildning samt praktik inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg. Syftet är att studenterna vill fortsätta arbeta inom nämndens verksamheter efter avslutad praktik.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	16	Tas fram av nämnden	Tertial

Nämndmål:

Nämnden främjar innovation och lärande

Förväntat resultat

- Ökad samverkan med universitet och högskolor i syfte att stärka kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning.
- Ökat lärande, innovation och metodutveckling inom verksamheterna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Techgården ska genom samverkan och innovation nå nya målgrupper	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Nya och växande företag är avgörande för att skapa nya arbetstillfällen. Nämnden utgör en länk mellan staden och det lokala näringslivet, samt arbetar för att stärka det lokala näringslivet genom utvecklad företagarservice och rådgivning. Entreprenörskap och eget företagande bland kvinnor och utrikesfödda ska särskilt stödjas.

Förvaltningen samverkar med företrädare för det lokala näringslivet inom ramen för näringslivsrådet och har en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområde. Förvaltningen samverkar med Invest Stockholm Business Region AB och deltar på nätverksmöten om näringslivsfrågor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stockholm Business Region AB ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsområdet är attraktivt för företag att verka i

Förväntat resultat

- Ökad samverkan med näringslivet
- Fler företag etablerar sig i stadsdelsområdet

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal nystartade företag (första årsmålet för indikatorn till VP 2019, 2018 är mät år).			Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla dialogen med företagare i stadsdelsområdet.	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla samarbetet med Stockholm Business Region	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Arbetet fortsätter med att ge vuxna stöd på vägen mot egen försörjning för sig och sina familjer. Förvaltningen kommer under 2018 ha särskilt fokus på arbetet med att fler ungdomar, kvinnor och personer med funktionsnedsättning får egen försörjning.

Samverkan med lokalt näringsliv och civilsamhälle ska utvecklas för att skapa förutsättningar för jobb, integration och social hållbarhet.

Handläggningen av ekonomiskt bistånd är rättssäker och kvinnor och män är delaktiga i planeringen. Det sociala förändringsarbetet med långvarigt sjukskrivna och personer med social och/eller medicinska problem synliggörs genom användningen av den så kallade Globen-modellen. Globen-modellen utgår från individens behov och mål samt gör individen delaktig i samtliga steg i rehabiliteringen. Vidare ska funktionen "Den praktiska utföraren (DPU)" leda individen till olika myndigheter, vårdkontakter etcetera.

Spånga-Tensta stadsdelsområde har fortsatt många kvinnor med behov av ekonomiskt bistånd. För att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten kommer kvinnor och barnfamiljer prioriteras till insatserna Stockholmsjobb, extratjänster och offentligt skyddad anställning (OSA). Fokus är att öka andelen invånare som får egen försörjning genom extratjänster. Inom projektet Sverige Bygger Nytt ska nyanlända i stadsdelsområdet erbjudas praktik och arbete inom byggsektorn.

Att erbjuda så många unga i stadsdelsområdet som möjligt feriejobb är en del i arbetet att utjämna skillnader. Arbetet med feriejobb ska utvecklas för att säkerställa att feriejobben håller god kvalitet och att unga erbjuds feriejobb i andra stadsdelar. Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning sker inom det lokala

utvecklingsprogrammet i syfte att nå unga utan sysselsättning (så kallade UVAs) i stadsdelsområdet.

För att fler unga vuxna ska ta del av de olika stödinsatser som finns inom ramen för Jobbtorg och arbetsförmedlingen är det nödvändigt att utveckla nya arbetssätt och metoder för att nå målgruppen. Detta ska ske i samverkan med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning.

Förvaltningarna har tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen, arbetsförmedlingen och civilsamhället påbörjat planeringen för medborgardialoger 2018 inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet i syfte att mobilisera föräldrar.

Vid upphandlingar sätts krav om sociala villkor med syfte att skapa sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	4 %	1,6%	Tertial
 Andel unga som varken arbetar eller studerar		Fastställs 2018	År
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,7 %	1,1%	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	25 st	1 000 st	Tertial
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	10 st	500 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 300 st	9 000 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	35 st	1 000 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	1 100 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska genom jobbtorgen för unga i Kista, Skärholmen och vid Globen, och i samarbete med stadsdelsnämnderna förstärka det uppsökande och stödjande arbetet för unga utan sysselsättning och med komplex problematik samt utveckla insatser för målgruppen.	2018-01-01	2018-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2018-01-01	2018-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna öka utbytet mellan stadsdelarna kring sommarjobben för att öka sammanhållningen i staden och möjliggöra för fler att testa arbete i andra stadsdelar än där man bor.	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder vid upphandlingar.	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla samverkan med det lokala näringslivet och civilsamhället för att skapa förutsättningar för jobb, integration och social hållbarhet med en särskild inriktning mot unga.	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska, exempelvis inom ramen för sina olika verksamhetsområden, öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Medborgarna har egen försörjning

Förväntat resultat

- Andelen kvinnor och män i stadsdelsområdet som får ekonomiskt bistånd minskar.
- Fler kvinnor och män har egen försörjning genom Stockholmsjobb, extratjänster och offentligt skyddad anställning (OSA).
- Andelen upphandlingar med sociala villkor ökar.
- Fler flickor och pojkar får feriejobb.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal som erhåller OSA-anställning	25		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Genom samverkan med utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsförmedlingen verkar förvaltningen för att fler får möjlighet till praktik, utbildning och arbete.

Gruppen unga vuxna som varken arbetar eller studerar i åldern 16-29 år så kallade UVAs, varierar mellan olika stadsdelar och är hög i särskilda utsatta ytterstadsområden såsom Tensta. Målgruppen står ofta helt utanför stöd- och trygghetssystem. Arbete med att nå och motivera UVAs till arbete, studier eller arbetsmarknadsinsatser via Jobbtorg pågår inom det lokala utvecklingsprogrammet (LUP), arbete och sysselsättning.

Nämndmål:

Fler ges möjlighet till utbildning

Förväntat resultat

- Fler medborgare har kunskap om och får vägledning om olika möjligheter till utbildning.
- Minskad andel unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i stadsdelsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ha en långsiktigt hållbar ekonomi med ett tydligt fokus på kostnadseffektivitet och kvalitet. Förvaltningen har en hög prognossäkerhet och en budget i balans vid årets slut. De administrativa funktionerna och processerna är därför utformade i syfte att stödja och underlätta för kärnverksamheterna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Nämndens resurser används effektivt och med ett långsiktigt perspektiv

Förväntat resultat

- Resurser fördelas efter medborgarnas behov.
- God prognossäkerhet och budgetföljsamhet.
- Åtgärder vidtas vid befarade underskott.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Visionen om ett demokratiskt hållbart Stockholm: ”Ingenstans är demokratin mer vital än i Stockholm. Stockholmare är delaktiga i stadens utveckling och känner samhörighet med sin stad. Deras engagemang tas tillvara och ger riktning åt framtiden. Stockholm är ett föredöme i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Lika rättigheter och stora möjligheter kommer alla till del i en stad tillgänglig för alla”.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom aktivt stöd för att utveckla demokratin i stadsdelsområdet. De ungas engagemang uppmuntras. Medborgarna möter verksamheter som vilar på demokratisk grund där hög transparens, dialog och inflytande skapar förutsättningar för egenmakt över vardagen. Jämställdhetsanalyser bidrar till att makt, möjligheter och resurser fördelas lika oavsett kön.

Nämndens verksamheter utvecklas och kvaliteten höjs genom att medarbetarna har goda och jämställda arbetsvillkor.

Nämnden värnar barnens rättigheter genom att barnkonventionen och barnrättsperspektivet genomsyrar all verksamhet som berör barn direkt eller indirekt. De mänskliga rättigheterna tillgodoses och medverkar till att den enskilde kan leva ett självständigt liv och att alla medborgare deltar på lika villkor i samhället.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Nämndens verksamheter ska vara jämställda där makt, möjligheter och resurser fördelas lika oavsett kön. För att minska risken för diskriminering ska nämnden aktivt verka för jämställda löner genom årliga lönekartläggningar. Rekryteringar ska baseras på kompetens.

Nämnden ska vidareutveckla arbetet med jämställdhetsanalyser utifrån könsuppdelad statistik. Enhetschefernas ska få stöd med jämställdhetsintegrering på enhetsnivå. Tjänsteutlåtanden ska där det är relevant innehålla jämställdhetsanalyser.

Kvinnors organisering

För att stärka kvinnors organisering och öka kvinnors inflytande kommer förvaltningen stötta samt samverka med civilsamhället. Förvaltningen ser medborgarkontoret som viktiga resurs för att nå kvinnor som står utanför jobb, studier och ideellt samhällsengagemang.

Det ekonomiska stödet till föreningslivet är ett instrument för att stötta ideell verksamhet som drivs av och för kvinnor.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %	100 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna stödja kvinnors organisering med målet att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Arbetsplatserna präglas av jämställdhet

Förväntat resultat

- Lönerna är jämställda och icke diskriminerande.
- Det finns inga osakliga löneskillnader på grund av kön.
- Rekryteringen är kompetensbaserad och icke diskriminerande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel befattningar, av totalt mätbara befattningar, i vilka lönerna ej är jämställda.	0 %		År
Andel kvinnliga chefer i relation till andel kvinnliga medarbetare.	+/-5 %		År
Andel nya allmänna visstidsanställningar av totala nya anställningar	20 %		Tertial
Andel nya heltidsanställningar i relation till samtliga nya anställningar.	90 %		Tertial
Andel tillsvidareanställda på deltid av totala tillsvidareanställningar.	7,2 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kartlägga och följa upp orsakerna till deltidsanställningar och allmän visstidsanställningar	2018-01-01	2018-06-29
Utbildning för chefer om kompetensbaserad rekrytering med praktisk inriktning.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att vara en hållbar och hälsosam arbetsplats som främjar mångfald, samarbete, effektivitet och verksamhetsutveckling. Förvaltningen har fortsatt bra resultat i medarbetarenkäten inom bland annat god arbetsgivare och aktivt medarbetarskap.

Medarbetarna är delaktiga i verksamhetsplaneringen och tar ansvar för sin arbetssituation och sina arbetsuppgifter genom årliga medarbetaråtaganden som resulterar i en medarbetarplan.

Förvaltningen har ett strategiskt och likriktat sätt att arbeta med personal- och kompetensförsörjning för att kunna fullfölja sitt uppdrag och möta medborgarnas behov. Nyanställda erbjuds introduktion och stöd i form av handledning och mentorskap i syfte att omsätta sin kompetens i praktiken.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	81	81	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	7,6 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stödja stadsdelsnämnderna i hur äldreomsorgen kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra och utvärdera en pilot med schemalagd reflektionstid i hemtjänsten	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens arbetsplatser är hållbara, hälsosamma och effektiva.

Förväntat resultat

- Förvaltningen är en bra arbetsgivare med god social arbetsmiljö.
- Lönekriterier är kända och har en tydlig koppling mellan mål, resultat och lön.
- Medarbetarna känner till förvaltningens nolltolerans rörande kränkande särbehandling och riktlinjer kring detta.
- Sjukfrånvaron ska fortsätta minska.
- Personalomsättningen är på en rimlig nivå.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt medskapandeindex (AMI) Ledarskap	80		Tertial
Aktivt medskapandeindex (AMI) Motivation	83		Tertial
Aktivt medskapandeindex (AMI) Styrning	84		År
Andel chefer som genomgått utbildning i kompetensbaserad rekrytering.	90 %		Tertial
Antal chefer som inte genomgått utbildning i kompetensbaserad rekrytering inom sex månader från anställningens början.	0 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Seminarier löpande under året för chefer med olika teman.	2018-01-01	2018-12-31
Vidareutveckla arbetsmiljöarbetet med fokus på att öka delaktighet och det hälsofrämjande arbetet.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter möts med respekt oavsett könsidentitet, ålder, ursprung, etnicitet, sexuell läggning, religion eller funktionsnedsättning.

Medborgarna ges möjlighet till att påverka stadsdelsområdets utveckling genom dialog och samtal med förvaltningen. Mötesplatser ska vara tillgängliga för stadsdelens alla medborgare.

Förstärkt föräldraskapsprogram

Stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS) är ett fyra årigt projekt som finansieras genom sociala investeringsfonden. Inom ramen för projektet utvecklas arbetssätt för främjande och förebyggande föräldrastödjande insatser där förstärkt föräldraskapsprogram för nyblivna föräldrar är en del. Målgruppen är barn 0-6 år och deras vårdnadshavare. Syftet är att brett och tidigt ge stöd för att i förlängningen förhindra placeringar.

Stadsdelsförvaltningen har, tillsammans med utbildningsförvaltningen, ansökt om medel för projektet Familjen i centrum. Projektet är tänkt att bestå av bland annat folkbildningsinsatser avseende den kommunikativa föräldrarollen samt en utveckling av myndighetsutövning bestående av multikompetenta team som ska gemensamt arbeta för att tillgodose barnets behov. Målgruppen är barn 0-18 år och deras vårdnadshavare.

Förvaltningen arbetar för att stärka föräldrar och vårdnadshavares kunskaper om barn och ungas rättigheter. Förvaltningen samverkar med civilsamhället och arbetar för att främja kvinnors och ungas organisering. Det finns tillgängliga mötesplatser i stadsdelsområdet samt att förvaltningen regelbundet arrangerar medborgardialoger och seminarier som ökar medborgarnas kunskap om sina mänskliga rättigheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering	97 %	Öka	År
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	86 %	Öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	90 %	Öka	År
 Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem	97 %	Öka	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med civilsamhället och genom befintliga mötesplatser verka för att nå och stärka kunskaperna hos fler föräldrar om barn och ungas rättigheter. Kommunstyrelsen ska vara behjälplig i arbetet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Medborgarna får ett respektfullt och professionellt bemötande

Förväntat resultat

- Medborgarnas tillit och förtroende för nämndens verksamheter ökar
- Förvaltningens verksamheter är inkluderande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys med barnperspektiv	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Analysera resultat från trygghetsundersökningen för vidare åtgärder (tillit och förtroende)	2018-01-01	2018-12-31
Förskolan arbetar förebyggande för att minska vårdnadshavarnas upplevelse av diskriminering	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Nämndens verksamheter tar tillvara på barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barnens synpunkter och behov är synliga i alla beslutsunderlag som berör barn och unga. Nämndens verksamheter lyssnar till barns erfarenheter och använder dessa när verksamheten utvecklas. Enheten barn och ungdom gör en årlig brukarenkät inom metoden Signs of Safety. Genom brukarenkäten utvärderas arbetet bland annat genom att följa barns och vårdnadshavarens upplevelse av att komma till tals och medverka vid utredningen samt om de upplever sig bli behandlade med respekt. Arbetet med Västernorrlandsmodellen, systematiska intervjuer med barn om deras upplevelse av kontakten med socialtjänsten, fortsätter.

Under 2018 ska barns perspektiv synliggöras vid aktualisering av vuxenutredningar. Barns situation uppmärksammas och dokumenteras i alla utredningar, bedömningar och insatser när det finns barn i familjen.

Förskolornas likabehandlingsplaner bygger på FN:s barnkonvention. Samtliga förskolor har aktuella likabehandlingsplaner.

Nämndmål:

FN:s barnkonvention är vägledande i nämndens arbete

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar får sina rättigheter tillgodosedda.
- Flickor och pojkar är delaktiga samt har lika stort inflytande i verksamheternas innehåll.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel föräldrar som upplever att de varit med och gett förslag på	67 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
förändringar utifrån oron för barnet/barnen			
Andel som upplever att de blivit behandlade med respekt	77 %		År
Andel som upplever att mitt barn/mina barn fått komma till tals i kontakten med socialsekreterare	63 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla arbetet med våldspreventiva insatser för att motverka att våld uppstår. Verksamheterna arbetar förebyggande med målet att tidigt upptäcka och motverka uppkomsten av våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Detta genom att öka medarbetarnas kunskaper om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, dess konsekvenser samt metoder för att bemöta det.

Det råd och stöd som erbjuds våldsutsatta samt våldsutövare ska ske likvärdigt i staden. För att säkerställa detta upprättas ett relationsvåldscentrum i västerort som kommer att omfatta Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista, Bromma och Hässelby Vällingby stadsdelsnämnder.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta	20 %	Tas fram av nämnden	År
 Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper	30 %	Tas fram av nämnden	År
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	140 st	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Medborgare lever i relationer fria från hot och våld

Förväntat resultat

- Våldsutsatta och våldsutövare, både kvinnor och män, får stöd.
- Flickor och pojkar som lever med våld i nära relation får stöd.
- Fler anställda är utbildade i att upptäcka tidigt och hantera situationer där det förekommer våld och förtryck.
- Fler anställda är utbildade i att förebygga våld och förtryck.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att alla medborgare deltar på lika villkor i samhället. Stadsdelsnämnden bygger bort enkelt avhjälpna hinder. Upplevelsen av tillgänglighet i stadsdelsområdets inne- och utemiljö för personer med funktionsnedsättning ökar. Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever sig ha en fungerande bostad ökar.

Stödet till personer med funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa är av god kvalitet och

utföras med respekt för självbestämmande och personlig integritet.

Aktiviteter för att ytterligare höja svarsfrekvensen för stadens brukarundersökning kommer genomföras. Vidare fortsätter stadsdelsnämnden under året att arbeta för ökad jämställdhet genom exempelvis fortsatt avidentifierad biståndsbedömning samt upprätta åtgärder för att öka andelen nöjda kvinnor inom stadsdelsnämndens gruppboende.

Stadsdelsnämnden kommer under 2018 ytterligare förstärka arbetet med hälsofrämjande aktiviteter för personer som omfattas av lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Stadens reviderade "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning" ska implementeras i stadsdelsnämndens verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	95 %	88 %	År
 Andel nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	90 %	År
 Andel nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	88 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	89 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	tas fram av nämnden	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	77 %	77 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	69 %	tas fram av nämnden	År
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning har insatser av god kvalitet som är tillgängliga och likvärdiga

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar, kvinnor och män, med funktionsnedsättning upplever att de fått ett gott bemötande vid kontakt med nämndens verksamheter.
- Flickor och pojkar, kvinnor och män, med funktionsnedsättning kan påverka insatsens utformning.
- Flickor och pojkar, kvinnor och män, med funktionsnedsättning har insatser som är anpassade efter individuella behov och stärker den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv.
- Insatserna är likvärdiga och tillgängliga.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Medborgarna är välinformerade om hur de kan delta i och påverka stadsdelsrådets utveckling såväl i vardagen som på valdagen. Nämnden ska arbeta för att öka valdeltagande. Särskilt fokus är att öka valdeltagandet för kvinnor och första- och andragångsväljare.

I förvaltningens verksamheter har individer stort inflytande över verksamhetens utformning och innehåll. Utredningsprocessen är transparent och individen är i stor utsträckning delaktig i utredning, val av insats och genomförande. För att utveckla och förbättra verksamheten ska arbetet med att ta till vara individernas synpunkter prioriteras. Fler kommer till tals genom att svarsfrekvensen på stadens brukarenkäter ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor	42 %	Fastställs 2018	År
 Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö	26 %	Fastställs 2018	År

Nämndmål:

Medborgarna har inflytande och är delaktiga i utvecklingen av stadsdelsområdet

Förväntat resultat

- Möjligheten att påverka genom medborgarförslag är känd bland medborgarna i stadsdelsområdet.
- Fler flickor och pojkar, kvinnor och män, deltar i medborgardialoger för att påverka sin närmiljö.
- Ökat valdeltagande
- I det offentliga rummet finns medborgarvärdar för dialog med medborgare om demokrati och trygghet.
- Mötesplatser finns tillgängliga för att gynna organisering.
- Medborgarna har kunskap om nämndens verksamheter och det stöd som erbjuds.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Valdeltagandet i Spånga-Tensta stadsdelsområde.	58,7 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram en aktivitetsplan för att öka valdeltagandet	2018-01-01	2018-09-20
Utveckla arbetet med medborgardialoger	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla informationskanaler för att nå fler medborgare i stadsdelsområdet.	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla och tydliggör processen för medborgarförslag	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla samverkan med civilsamhället.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att vid alla upphandlingar ställa höga krav på utförare och leverantörer. Stadens upphandlingsprogram ligger till grund för arbetet i syfte att driva utvecklingen i socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar riktning.

Genom införande av e-handelssystem kommer avtalstroheten att öka samt upphandlingarna bli mer effektiva. För effektiv upphandling krävs att alla centrala och lokala avtal finns med i e-handelssystemet. Målet är att systemstödet är implementerat i samtliga verksamheter. För att effektiva upphandlingar ska genomföras krävs en god uppföljning av befintliga avtal.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	50 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	85 %	85%	År

Nämndmål:

Upphandling driver utveckling i en social, ekologisk och ekonomiskt hållbar riktning

Förväntat resultat

- Kvaliteten i verksamheten säkerställs genom årlig uppföljning av de upphandlade verksamheterna.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges budget för stadsdelsnämndens driftverksamhet 2018 är netto 1 119,8 mnkr. Jämfört med 2017 har budgeten ökat med 3,2 mnkr.

Driftsbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Stadsdelsnämnden ska ha en budget i balans och vid behov göra omfördelningar för att möta befarade underskott.

Investeringsbudgeten för 2018 är 12,0 mnkr, varav 1,4 mnkr avser maskiner och inventarier och 10,6 mnkr avser stadsmiljöverksamhet.

Utgångspunkterna för arbetet med att fördela 2018 års budget har varit att:

- Erbjuda ändamålsenlig verksamhet av högsta kvalitet inom givna ekonomiska ramar.
- Bidra till att nämnden arbetar mot att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål.
- Följa gällande lagstiftning.
- De administrativa funktionerna och processerna stödjer och underlättar för kärnverksamheterna, samt bidrar till en effektiv styrning och uppföljning.
- Buffert avsätts för oförutsedda kostnader för placeringar inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

- Fördelning utgår från prognostiserade faktiska kostnader och intäkter per verksamhetsområde i samband med tertialrapport 2 år 2017 uppräknat till helår inklusive kostnads- och löneökningar samt generella effektiviseringar för 2018. Undantaget är budgetramen för ekonomiskt bistånd. Nämnden följer den beräkning som staden har gjort för att prognostisera kostnaderna för ekonomiskt bistånd under kommande år.

DRIFTVERKSAMHET, mnkr	BOKSLUT 2016	PROGNOS 2017	BUDGET 2018
Nämnd- och förvaltningsadministration	44,6	35,1	44,4
Förskoleverksamhet	264,0	277,4	275,0
Barn, kultur och fritid	38,4	46,9	40,9
Äldreomsorg	242,4	241,4	236,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	190,6	205,4	199,5
Individ- och familjeomsorg	158,3	182,9	176,8
varav barn och ungdom	103,3	112,4	108,4
varav vuxna	37,2	49,7	39,1
varav socialpsykiatri	17,8	20,8	19,1
Stadsmiljöverksamhet	8,5	8,4	8,8
Ekonomiskt bistånd	113,8	112,7	111,3
varav handläggning	32,5	33,8	33,8
Arbetsmarknadsåtgärder	19,0	24,7	21,7
Summa	1079,6	1134,9	1114,9
Kapitalkostnader stadsmiljö	3,9	5,5	4,9
Summa	1083,5	1140,4	1119,8

Tabellen ovan visar fördelade nettokostnader i bokslut 2016, prognos ekonomiskt nettoutfall per tertialrapport 2 år 2017 och budget 2018 netto per verksamhetsområde.

Budgeten för 2018 är netto 1 119,8 mnkr. Omslutningsförändringar om 172,8 mnkr redovisas separat i enlighet med bilaga 7.

Nämnd och administration

Nämnd och administration	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	-11,0	-11,0	-1,6	-18,0	-11,0	0,0
Kostnader	54,4	57,6	46,2	53,1	55,4	1,0
Netto:	43,4	46,6	44,6	35,1	44,4	1,0

Verksamhetsområdets budget för 2018 är 44,4 mnkr. Under nämnd- och förvaltningsadministrationens kostnader finns 10,0 mnkr i buffert reserverade för oförutsedda

kostnader för framförallt placeringar inom individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorg samt utbetalt ekonomiskt bistånd.

Budget 2018 har totalt ökat med 1,0 mnkr jämfört med budget 2018. Jämfört med det prognostiserade utfallet i tertialrapport 2 för 2017 är skillnaden 9,3 mnkr jämfört med budget. Skillnaden beror på att bufferten 2017 använts för att täcka underskott inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Förskola

Förskoleverksamhet	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	-16,3	-16,3	-17,3	-23,3	-15,2	1,1
Kostnader	296,1	296,1	281,4	300,7	290,2	-5,9
Netto:	279,8	279,8	264,1	277,4	275,0	-4,8

Verksamhetsområdets nettobudget för 2018 är innan prestationsjustering 275,0 mnkr. Att jämföra detta med 2017 års prognos/utfall efter prestationsjustering blir missvisande och måste tas i beaktande. Vid en jämförelse mellan 2017 och 2018 års nettobudget efter uppskattad prestationsjustering framgår att nettobudgeten ökar med 3,6 mnkr mellan åren.

Budgeten baseras på ett visst antal prestationer under året. Det gör det svårt att jämföra budgeten mellan åren och med de prognostiserade kostnaderna för året. Kommunfullmäktiges budget baseras på avläsning i mars månad då barnantalet är högt. Under året sjunker barnantalet varvid nämndens budget justeras för mellanskillnaden. Intäkterna avser framför allt avgifter inom förskolan och ersättning för interkommunala barn.

Av förskolans totala budget har särskilt stor vikt lagts på att fördela så mycket som möjligt av resurserna till förskolans resultatenheter. Grundscheman inom alla nivåer för förskoleverksamheten har i stadens resursfördelningssystem ökat med 3,0 procent jämfört med 2017. Inom stadsdelsnämndsområdet föreslås förskolepengens andel av scheman vara oförändrad med 81 procent för år 2018.

Kommunfullmäktiges budgetram bygger på antalet förskolebarn per den 31 mars 2017 vilket är 1 897. Förvaltningen har i budget för 2018 gjort bedömningen att antalet förskolebarn i genomsnitt kommer att vara 1 785. Återbetalning av prestationer till kommunstyrelsen beräknas därmed bli närmare 12 mnkr.

I Sundby kommer förskolan, Gribbyvägen 32, att avvecklas till hösten 2018 i enlighet med lokalförsörjningsplanen i underlag för budget 2018-2020. Detta då det tillfälliga bygglovet upphör 30 september samt att behovet av platser bedöms tillräckliga i stadsdelsområdet. Gribbyvägen 32 har plats för 18 barn.

Barn, kultur och fritid

Barn, kultur och förening	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäker	-0,6	-0,6	-1,2	-1,2	0,0	0,6
Kostnader	45,6	45,6	39,9	48,1	40,9	-4,7
Netto:	45,0	45,0	38,7	46,9	40,9	-4,1

Verksamhetsområdets budget för 2018 är netto 40,9 mnkr. I verksamhetsområdet finns budget för kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet generellt samt drift för fritidsgårdarna Hjuset, Blå huset, Techgården, Grottan, Folkan och Bromsten samt parklekarna Spånga By och Erikslund. Inom ramen för denna verksamhet ingår funktioner såsom kultursamordnare, medborgarvärdar samt uppsökande fältarbetare. Verksamheten innefattar även kostnader för arrangemang och event som säkrar kulturutbudet och demokratiarbetet i stadsdelen. Även förskolor och sommarkollo inryms inom denna budget. Under 2018 ingår administration och fördelning av medel avseende föreningsbidrag och idéburet offentligt partnerskap.

Äldreomsorg

Äldreomsorg	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	-35,1	-35,1	-43,4	-37,1	-32,0	3,1
Kostnader	270,2	272,8	280,9	278,5	268,5	-1,7
Netto:	235,1	237,7	237,5	241,4	236,5	1,4

Verksamhetsområdets budget för 2018 är netto 236,5 mnkr, vilket är en ökning med 1,4, mnkr jämfört med 2017. I denna ökning ingår en ökad budget för persontransporter med 1,2 mnkr. Antalet äldre ökar marginellt i stadsdelen under 2018, i åldersgrupp 65-79 med 39 personer och antalet äldre över 80 år med 12 personer enligt Swecos befolkningsprognos. Beställarenheten har sedan 2016 drivit ett projekt för utveckling av multiprofessionellt arbetssätt med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt. Beställarenheten har ambitionen att fortsätta driva projektet så länge det finns möjlighet för det och kommer att söka medel för det 2018.

Nya kontrakt har upprättats för delar av gemensamhetsytorna vid före detta Tensta servicehus vilka förvaltningen har kostnader för till och med november 2018.

Under 2017 har antalet årsplatser inom heldygnsvård avseende demens ökat, medan somatiska minskat. Även korttidsvården har haft ökade kostnader under 2017 men genom nya arbetssätt såsom Tryggt mottagande i hemmet/Trygg hemgång kan behoven komma att minska under 2018. Förvaltningen avser att påbörja arbetet under 2018. En dialog har påbörjats med Bromma stadsdelsförvaltning om att samordna arbetet kring metoden. Bromma stadsdelsförvaltning har under 2017 varit en av tre stadsdelsnämnder som infört arbetssättet på försök. Medarbetarna inom både beställarenheterna samt hemtjänsten kan genom att arbeta på nya sätt utveckla sin kompetens och kostnaderna för korttidsvård kan minska.

Hemtjänsten i egen regi kommer att fortsätta sitt arbete med kostnadseffektiviseringar genom att utveckla planering och schemaläggning men även genom utveckling av det "närvarande ledarskapet" som kommer att ha positiv påverkan på ekonomin. Krav på arbetskläder inom hemtjänsten medför dock kostnader för verksamheten under 2018.

Elinsborgs vård- och omsorgsboende drivs på entreprenad av Kavat vård och omsorg fram till och med 31 oktober 2018. Elinsborg har bedömts vara i stort behov av reovering och därtill har verksamheten under en längre tid haft låg beläggning. Stadsdelsnämnden fattade i oktober 2017 beslut om att avveckla Elinsborgs vård- och omsorgsboende i samband med att nuvarande entreprenörs avtal löper ut. Lokalerna kommer efter slutförd reovering att kunna drivas som boende i någon form för målgruppen äldre, lämpligen som seniorboende med aktivitetscentra. Det är svårt att kalkylera med kostnader för avvecklingen eftersom

verksamheten kommer vara i drift stora delar av 2018.

Träffpunkterna kommer att få utökade uppdrag avseende uppsökande verksamhet framförallt för äldre personer som upplever social isolering samt psykisk ohälsa. För det arbetet kommer förvaltningen söka stimulansmedel genom äldreförvaltningen då det kräver utökad bemanning. Stadens uppsökande verksamhet för personer 80 år och äldre hanteras inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning av anhörigkonsulent. Förvaltningen har för avsikt att öppna ytterligare en öppen verksamhet med ny inriktning i Tensta. För det kommer medel att sökas ur stadens sociala investeringsfond, som ett projekt under minst tre år. Idéskiss är under utarbetande och ska skickas in senast 1 februari 2018.

Under 2018 kommer arbetet inför kommunaliseringen av hemsjukvården att intensifieras.

Intäkterna inom äldreomsorgen avser framförallt intäkter för andrahandsuthyrning i servicehus och grundkostnadsersättning från andra stadsdelsnämnder. Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende och dagverksamhet har räknats upp med 2,5 procent jämfört med 2017. Ersättningen för avlösning och ledsagning har räknats upp med 2,7 procent. Ersättningen per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre har räknats upp med 2,7 procent. Se bilaga 5.

Förvaltningen har under 2017 erhållit stimulansmedel för hemtjänst i egen regi med 0,9 mnkr, dagverksamhet med 0,1 mnkr och träffpunkt för psykisk ohälsa med 0,5 mnkr. Äldreförvaltningen har inte deklarerat prioriterade områden avseende de statliga stimulansmedlen för 2018.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	-11,7	-11,7	-36,0	-34,5	-11,1	0,6
Kostnader	201,1	216,4	223,9	239,9	210,6	9,5
Netto:	189,4	204,7	187,9	205,4	199,5	10,1

Verksamhetsområdets budget för 2018 är netto 199,5 mnkr, vilket är en ökning med 10,1 mnkr, eller 5,3 procent jämfört med budget 2017. Ökningen beror dels på högre ersättning för persontransporter och dels på ökade prestationsvolymerna. Budget 2018 är preliminär och baseras delvis på antalet prestationsjusterande LSS-insatser vid avläsningen i augusti 2017. Budgeten kommer att förändras utifrån antalet prestationer vid avläsning under vår och höst 2018. Därtill kommer särskild redovisning att tillkomma till budget och beräknas för 2018 uppgå till 5,1 mnkr.

Schablon och peng för LSS-insatser har höjts med 1,5 procent. Även assistansersättningen har höjts med 1,5 procent, medan schablonen för den prestationsjusterande delen har höjts med 1,3 procent. Ersättningen för hemtjänst respektive avlösning och ledsagning har höjts med 2,5 respektive 2,7 procent. Utöver det har kostnaden för placeringar enligt individuella avtal räknats upp med 2,7 procent utifrån omvårdnadsprisindex 2017.

Kostnads- och volymförändringar som bedöms uppstå mellan 2017 och 2018 återfinns inom korttidsvistelse för barn och unga samt personlig assistans genom försäkringskassan. Antalet insatser inom korttidsvistelse och personlig assistans har ökat under hösten 2017, varför

kostnadsnivån för dessa insatser bedöms bli högre 2018. Inom bostäder med särskild service enligt LSS – lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, för både vuxna och barn, har de externa placeringarna minskat under 2017. Det bedöms medföra en lägre kostnadsnivå under 2018. I samband med denna volymminskning minskar också skillnaden mellan den schablonersättning förvaltningen får och den ersättning förvaltningen betalar till utförarna. Däremot täcker schablonersättningen inte kostnaden för dessa externa placeringar. En annan kostnadspost som förväntas minska mellan 2017 och 2018 är beställarens kostnader för konsulter, då en större andel av tjänsterna förväntas vara tillsatta med ordinarie personal under 2018.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	-160,4	-160,4	-134,9	-160,4	-117,6	42,8
Kostnader	335,1	335,9	293,2	343,3	294,4	-40,7
Netto:	174,7	175,5	158,3	182,9	176,8	2,1

Budget för 2018 är 6,1 mnkr lägre än prognostiserat utfall i tertialrapport 2 och 2,1 mnkr högre än budget 2017. Utfallet i bokslut 2016 var 24,6 mnkr lägre jämfört med prognosen tertialrapport 2 2017. Den prognostiserade kostnadsvolymen för 2018 förväntas ligga på 2017 års nivå efter effektiviseringar.

Barn och Unga

Budget för 2018 är 108,4 mnkr som är 2,7 mnkr lägre än prognostiserat utfall i tertialrapport 2 och 3,8 mnkr högre än bokslut 2016. Mot bakgrund av det prognostiserade underskottet 2017 kommer verksamheten att fortsätta arbeta med att minska nettokostnaderna och därmed anpassa volymerna till budgetramen 2018.

Under 2017 har verksamheten haft stor personalomsättning, svårigheter med att rekrytera socialsekreterare och många konsulter som påverkat utfallet negativt. En utmaning inför 2018 är att behålla personal, främst socialsekreterare, för att bibehålla en stabil arbetssituation. Under 2017 har verksamhetsområdet haft många externa placeringar på jour-och HVB-hem. Målet är att familjehemsvård ska prioriteras framför institutionsvård när en placering utanför hemmet är nödvändig. Satsning kommer att göras på tydliga genomförandeplaner och uppföljning så resurser styrs till fungerande insatser. Både kostnader och intäkter för ensamkommande flyktingbarn förväntas vara lägre under 2018. I januari 2017 hade stadsdelsnämnden ansvar för 209 ensamkommande barn jämfört med 145 aktuella barn i november samma år. Det nya ersättningssystemet för återsökningar av statsbidrag från Migrationsverket innebär lägre schabloner per dygn och kan komma att påverka utfallet 2018.

Vuxna missbruk

Budget för 2018 är netto 39,1 mnkr vilket är en ökning med 0,2 mnkr jämfört med budget 2017 men lägre än prognos i tertialrapport 2 med 2,1 mnkr. Under 2017 har kostnad för stödboendeplaceringar ökat som resulterat i negativ avvikelse. Aktivt arbete med etablering av Case Manager samt förstärkning av egna öppenvården och eftervården med arbetsmarknadsrehabiliterande åtgärder ska bidra till lägre kostnader för köpta placeringar under 2018.

Från och med januari 2018 kommer verksamhetsområdet även ha ansvar för arbete med spelberoende som kan påverka kostnadsutfallet under året.

Socialpsykiatri

Verksamhetsrådets budget för 2018 är netto 19,1 mnkr, vilket är en ökning med 0,5 mnkr, eller 2,7 procent jämfört med budget 2017. Utfallet i bokslut 2016 var 17,3 mnkr netto och prognosen i tertialrapport 2 för 2017 var 20,8 mnkr.

Ersättningarna inom socialpsykiatrin har lämnats oförändrade i budget. Det är endast ersättningen inom hemtjänst och ledsagning, vilka utgör en liten del av budgeten, som har räknats upp med 2,5 respektive 2,7 procent. Kostnader för placeringar enligt individuella avtal har räknats upp med 2,7 procent utifrån 2017 års omvårdnadsprisindex.

Den främsta kostnadsförändringen mellan 2017 och 2018 beräknas vara kostnader för konsulter och löner inom myndighetsutövningen. Under 2017 skedde en omorganisation för bland annat ökad chefstäthet i linje med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Detta kommer innebära helårseffekt under 2018 med högre lönekostnader som följd. Samtidigt beräknas konsultkostnaderna minska då vakanta tjänster i högre grad förväntas vara tillsatta med ordinarie personal.

Inom socialpsykiatrin är det främst utförarna som står inför utmaningen att minska kostnaderna eller öka intäkterna för att uppnå en budget i balans under 2018. Inom vissa delar av verksamheten råder viss osäkerhet kring möjligheten att få externa intäkter i form av stimulansbidrag och liknande. Dessa intäkter är inte medräknade i detta budgetförslag.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsmiljöverksamhet	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	8,3	8,3	8,3	8,4	8,8	0,5
Netto exkl. kap.kostn:	8,3	8,3	8,3	8,4	8,8	0,5
Avskrivningar och kapitalkostnader	6,0	6,0	5,0	5,5	4,9	-1,1
Netto inkl. kap.kostn:	14,3	14,3	13,3	13,9	13,7	-0,6

Verksamhetsrådets budget för 2018 är netto 8,8 mnkr. Budget 2018 innebär en ökning med 0,3 mnkr jämfört med budget 2017, vilket avser stadsmiljö. Jämfört med det prognostiserade utfallet i tertialrapport 2 för 2017 är skillnaden 0,1 mnkr i minskad nettobudgettram.

Stadsdelsnämnden ansvarar för parkmark, gångvägar och vissa grönområden. Nämnden arbetar på olika sätt med trygghetsskapande åtgärder exempelvis belysning och beskärning av buskage. För 2018 föreslås nämnden att hos kommunstyrelsen söka medel för åtgärder på Hjulsta torg i samarbete med trafiknämnden. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning kommer tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning att göra en inventering som underlag för ansökan om medel i tertialrapport 1 avseende åtgärder för att minska aggressiv körning på gångvägar.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	-11,3	-11,3	-10,1	-11,3	-6,0	5,3
Kostnader	124,7	127,2	123,9	124	117,3	-7,4
Netto:	113,4	115,9	113,8	112,7	111,3	-2,1

Verksamhetsrådets budget för 2018 är netto 111,3 mnkr vilket är en minskning med 2,1 mnkr jämfört med budget 2017. Jämfört med det prognostiserade utfallet i tertialrapport 2 för 2017 är skillnaden 1,4 mnkr i minskad nettobudgetram. Den budgeterade kostnaden för handläggning 2018 ligger på samma nivå som prognosen för tertial 2 2017 och är 1,3 mnkr högre än utfall i bokslut 2016. Både intäkter och kostnader i budget 2018 är lägre jämfört med föregående års budget och prognos. Nämndens fokus ligger på att fortsatt minska kostnaderna och minska biståndsberoendet. Då antalet hushåll har minskat under året ,från 766 till 726, är kostnader i budget 2018 lägre jämfört med föregående års budget och prognos.

Nämnden kommer också fortsatt att arbeta för att minska kostnaderna för tillfälliga boenden under 2018 med fokus på familjer med osäkra boendeförhållanden. Det finns ett särskilt hemlöshet- och vräkningsförebyggande team som är resurs för enheten ekonomiskt bistånd för att arbeta med dessa frågor. Nämnden har även ett samarbete med Stiftelsen Stockholms hotellhem som förmedlar genomgångsbostäder. Medel för detta projekt söks ur central medels reserv för att förebygga samt motverka hemlöshet. Läs mer i bilaga 1.

Det är oklart hur den stora gruppen nyanlända bosatta i stadsdelen sedan hösten 2015 som nu efter etableringsprogrammet kan komma att påverka det ekonomiska utfallet för verksamhetsområdet. Eventuella kostnadsökningar av den anledningen kommer att täckas av general schablonen som finns reserverad centralt på förvaltningen.

Förändrade riktlinjer kring stöd och bistånd för papperslösa kan komma att påverka utfallet 2018.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Intäkter	-7,5	-7,5	-19,0	-7,5	-10,5	-3
Kostnader	31,2	31,2	22,4	32,2	32,2	1
Netto:	23,7	23,7	3,4	24,7	21,7	-2

Verksamhetsrådets budget för 2017 är netto 21,7 mnkr. Budget 2017 har minskat med 2,0 mnkr jämfört med budget 2016.

Medel för feriearbeten finns under detta verksamhetsområde. Ambitionen är att anställa lika många sommarjobbade ungdomar under 2018 som 2017.

Intäkterna i budget 2018 avser ersättning för offentligt skyddade anställningar (OSA). Under året kommer arbetet med Stockholmsjobben att fortsätta. Totalt satsar nämnden 7,7 mnkr på OSA och visstidsanställningar genom projektet snabbspåret.

Investeringar

Investeringar	Budget VP 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2016	Prognos T2 2017	Budget 2018	Jmf budget 2017-2018
Stadsmiljö	11,9	12,9	4,8	8,9	10,6	-1,3
Maskiner och inventarier	1,4	4,8	2,5	4,8	1,4	0,0
Totalt	13,3	17,7	7,3	13,7	12,0	-1,3

Nämnden har i investeringsplanen för 2018 tilldelats 10,6 mnkr för parkinvesteringar. För maskiner och inventarier är motsvarande belopp 1,4 mnkr. Investeringarna medför ökade kapitalkostnader. Den beräknade kapitalkostnaden uppgår till 6,0 mnkr. Fördelningen av medel för stadsmiljö redovisas även i bilaga 6.

Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om medel för följande:

- Trygghetsskapande åtgärder på Hjulsta torg, 1,0 mnkr, i samverkan med trafiknämnden, se bilaga 2.
- Klimatinvesteringar avseende LED-belysning Avestagatan 29, 0,1 mnkr, se bilaga 3.
- Vattenförbättrande åtgärder i Bällstaån 2018-2020. Projektet beräknas kosta totalt 22,0 mnkr. För 2018 föreslås nämnden hos kommunstyrelsen ansöka om 3,0 mnkr, se bilaga 4.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Resultatenheter

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden årligen i verksamhetsplanen besluta vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Nämnden föreslår att tio resultatenheter inrättas under 2018, varav sju resultatenheter inom förskolan, Bromstengården inom individ- och familjeomsorgen samt två resultatenheter inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning: Fridagruppens dagliga verksamhet och Bostäder med särskild service.

Resultatenheten Fridagruppens dagliga verksamhet omfattade under 2016 och 2017 även Praist inom socialpsykiatrin och resultatenheten Bostäder med särskild service omfattade även stödboende inom socialpsykiatrin. Dessa delar inom socialpsykiatrin föreslås avvecklas från resultatenheterna, så att de kvarvarande resultatenheterna endast omfattar verksamhetsområdet funktionsnedsättning. Praist och stödboende förväntas dessutom redovisa underskott i bokslut 2017 och står inför stora utmaningar att uppnå budget i balans under 2018.

Resultatenheterna redovisas även i bilaga x.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Budgetjusteringar

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden hos kommunstyrelsen ansöker om följande budgetjusteringar;

- Medel för hemlöshetsprojektet om 3,5 mnkr, se bilaga 1.
- Medel för trygghetsskapande åtgärder (investering) om 1,0 mnkr, se bilaga 2.
- Medel för klimatinvesteringar om 0,1 mnkr, se bilaga 3.
- Medel för åtgärdsprogram för god vattenstatus (investering) om 3,0 mnkr, se bilaga 4.
- Medel för åtgärder för giftfri förskola om 0,8 mnkr.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ansöker om medel i syfte att genomföra åtgärder i vägledningen för kemikaliesmart förskola. Åtgärderna är ett viktigt steg i arbetet mot en giftfri förskola, dock är det en omfattande och kostsam åtgärd som inte ryms inom förvaltningens ordinarie driftbudget. För att kunna nå miljöprogrammets måluppfyllelse ansöker nämnden om medel för genomförande av kemikaliesmart förskola om totalt 0,8 mnkr. Ansökta medel kommer att användas till att byta ut stoppade möbler och lekkuddar med skumgummi och textil som innehåller bromerade flamskyddsmedel. Under förutsättning att medel beviljas kommer åtgärderna genomföras under 2018.

Inga av ovanstående budgetjusteringar är inkluderade i redovisad nämndbudget. Alla är av den beskaffenhet att om de inte beviljas blir effekten att aktiviteterna inte blir utförda då de inte ryms inom ordinarie budget.

Omslutningsförändringar

Den ekonomiska omslutningen beskriver den totala kostnadsvolymen. Nämnden föreslår omslutningsförändringar om 172,8 mnkr för beräknade ökade kostnader och intäkter.

DRIFTVERKSAMHET, mnkr	Omslutnings	förändringar	Budget exkl	omslutning
	Intäkter	Kostnader	Inäkter	Kostnader
Nämnd- och förvaltningsadministration	-11,0	11,0	0,0	44,4
Förskoleverksamhet	0,0	0,0	-15,2	290,2
Barn, kultur och fritid	0,0	0,0	0,0	40,9
Äldreomsorg	-25,7	25,7	-6,3	242,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	-11,1	11,1	0,0	199,5
Individ- och familjeomsorg	-114,6	114,6	-3,0	179,8
varav barn och ungdom	-98,3	98,3	-1,7	110,1
varav vuxna	-11,3	11,3	8,7	30,4
varav socialpsykiatri	-4,2	4,2	0,0	19,1
Stadsmiljöverksamhet	0,0	0,0	0,0	8,8

DRIFTVERKSAMHET, mnkr	Omslutnings	förändringar	Budget exkl	omslutning
Kapitalkostnader stadsmiljö	0,0	0,0	0,0	4,9
Ekonomiskt bistånd	-2,7	2,7	-3,3	114,6
varav handläggning	0,0	0,0	0,0	33,8
Arbetsmarknadsåtgärder	-7,7	7,7	-2,8	24,5
Summa	-172,8	172,8	-30,6	1150,4

Omslutningsförändringar redovisas även mer i detalj i bilaga 7.

Medel för lokaländamål

Övriga ekonomiska redovisningar

Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbete

Nämndens strategiska kvalitetsarbete utgår från verksamhetsplan med mål, indikatorer och aktiviteter. Inför arbetet med verksamhetsplan genomför alla avdelningar analys- och vp-dagar som förvaltningens analysteam, verksamhets- och ekonomikontrollers samt HR-specialister, förbereder med analysunderlag. Utifrån stadens budget och analyser tas förslag på nämndmål och indikatorer fram i dialog med majoriteten. Arbetet med att bryta ner målen fortsätter på enhetsnivå och i medarbetaråtaganden. Löpande uppföljning sker i analysteamerna i samarbete med verksamheterna.

Synpunkter- och klagomål

Förvaltningens har tagit fram en rutin för synpunkter och klagomål som kommer implementeras under 2018. Rutinen anger att alla muntliga och skriftliga synpunkter samt klagomål ska vara ett stöd i utvecklingen av verksamheten. För förvaltningen är synpunkter och klagomål värdefull information i verksamheternas kvalitetsutveckling. Klagomål och synpunkter som gäller andra förvaltningar eller icke-kommunala utförare vidarebefordras till rätt verksamhet för handläggning.